

AMSTELVEEN VOOR IEDEREEN

Verkiezingsprogramma 2022-2026

PvdA
Amstelveen

Inhoudsopgave

Inleiding		3
Wonen	FIJN WONEN VOOR IEDEREEN	4
Onze visie		4
Ons voorstel		4
Groen en verkeer	HET OV EN DE FIETSER CENTRAAL	5
Onze visie		5
Ons voorstel		5
Duurzaamheid	SAMEN DUURZAAM	6
Onze visie		6
Ons voorstel		6
Werk en inkomen	NIEMAND LEEFT IN ARMOEDE	7
Onze visie		7
Ons voorstel		7
Zorg	PREVENTIEF, TOEGANKELIJK EN LIEFDEVOL	8
Onze visie		8
Ons voorstel		8
Onderwijs	MOTOR VOOR EMANCIPATIE	9
Onze visie		9
Ons voorstel		9
Cultuur, sport en welzijn	DIVERS EN TOEGANKELIJK	10
Onze visie		10
Ons voorstel		10
Veiligheid	ZACHT ALS HET KAN, HARD ALS HET MOET	12
Onze visie		12
Ons voorstel		12
9. Diversiteit en inclusie	IEDEREEN IS WAARDEVOL	13
Onze visie		13
Ons voorstel		13
10. Openbaar bestuur	DE MENSELIJKE MAAT CENTRAAL	14
Onze visie		14
Ons voorstel		14

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de PvdA Amstelveen. Ons verhaal voor een eerlijk, sociaal en duurzaam Amstelveen waar iedereen zich thuis kan voelen. Een stad waar mensen zeker zijn van de essentiële levensbehoeften -wonen, veiligheid, bestaanszekerheid, waardering-, waar inwoners de kansen en mogelijkheden krijgen om zich vrij te ontwikkelen en om, met oog voor elkaar, het leven te leiden dat zij graag willen. Kortom: Amstelveen voor iedereen.

De afgelopen vier jaar hebben we ons in de coalitie laten gelden voor een socialer beleid. We hebben ons onder andere sterk gemaakt voor sociale huurwoningen, ruimhartige schuldhulpverlening en meer steun voor mantelzorgers. De afgelopen jaren werden ook overheerst door Covid-19. Ongelijkheid in de samenleving is groter en zichtbaarder geworden en er wordt een flink beroep gedaan op ons aanpassingsvermogen en onze flexibiliteit. Klimaatverandering, de wooncrisis en ook het afnemende vertrouwen in de overheid vragen om gedragsverandering en een nieuwe aanpak. Het zijn stuk voor stuk grote en belangrijke opgaven die we de komende jaren het hoofd moeten bieden. De PvdA wil, samen met de inwoners van Amstelveen, de krachten bundelen voor een eerlijke en duurzame toekomst van onze stad. We hebben niet direct een oplossing voor alle problemen, maar we zullen luisteren, meedenken, helpen en zo goed mogelijk handelen. Samen bereiken we meer!

In dit programma kunt u lezen op welke manier we dat willen doen. De PvdA is een emancipatiepartij, een partij die zich inzet voor het slagen van uw persoonlijke leven én van de samenleving als geheel. Wij zetten ons in voor sociaal beleid dat werken beloont en dat solidair is met mensen die wel wat hulp kunnen gebruiken. Denk aan mensen die extra zorg nodig hebben, die klem zitten in schulden of die echt een dak boven hun hoofd nodig hebben, maar dat in de huidige wooncrisis nauwelijks vinden. Wij willen de kwaliteit van scholen waarborgen zodat ieder kind toegang heeft tot goed onderwijs. We willen investeren in milieuvriendelijk vervoer en zo ons dagelijks leven vergemakkelijken. We willen aandacht besteden aan de groen- en cultuurvoorzieningen die zorgen voor een fijne en rijke omgeving. We willen samen manieren vinden om Amstelveen duurzamer en inclusiever te maken. We streven naar een open, transparant en efficiënt bestuur waarbij integriteit en de menselijke maat op nummer één staan.

In de volgende hoofdstukken beschrijven we per thema onze visie en ons voorstel voor Amstelveen. We hebben daarbij aandacht voor zowel de korte als de lange termijn, en voor het belang van een wisselwerking tussen goede initiatieven van inwoners en een integere gemeente. Bij het schrijven van het programma hebben we rekening gehouden met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen die de Verenigde Naties (VN) hebben vastgesteld om armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering aan te pakken (zie bijlage). We geven voorbeelden van maatregelen die we willen nemen zodat u ziet hoe we onze visie na de verkiezingen willen verwezenlijken.

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen op basis van vele gesprekken die we de afgelopen jaren hebben gevoerd met inwoners en professionals. Waardevolle inbreng kwam ook van onze huidige fractie, onze kandidaat-raadsleden, ervaringsdeskundigen en experts tijdens thema-avonden en, uiteraard, onze leden in verschillende ledenvergaderingen, via een ledenenquête en een klankbordgroep. Een samenvatting van de hoofdpunten vindt u op onze website.

Op 16 maart zijn de Amstelveense gemeenteraadsverkiezingen. U kunt dan een keuze maken voor een eerlijke, duurzame koers; voor een aanpak die gelijkwaardigheid, duurzaamheid en integriteit voorop stelt. Stem PvdA, want samen bereiken we meer.

Onze visie

Amstelveen is een stad waarin we willen dat iedereen thuis kan zijn en passende woonruimte kan vinden, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond. Door de groei van het aantal inwoners en de stijging van de prijzen van zowel huur- als koopwoningen staat die doelstelling onder druk. Er zijn lange wachtlijsten. Jongeren, starters en mensen met een minder hoog inkomen vinden moeilijk een eigen woning. Voor senioren is het wegens gebrek aan passende woningen moeilijk om door te stromen. Vluchtelingen moeten ook in Amstelveen kunnen worden opgevangen.

We willen daarom zo snel mogelijk zorgen voor meer sociale huur- en betaalbare koopwoningen en waar nodig alternatief onderdak. We kijken kritisch naar het huidige ruimtegebruik en gaan actief op zoek naar kansen voor nieuwbouw. De PvdA hanteert fijn wonen voor iedereen als uitgangspunt; wat er ook gebeurt, niemand belandt op straat.

Ons voorstel

- 1) **Bouw betaalbaar en gevarieerd**: het streven is 5.000 extra woningen in vier jaar waarvan minstens 1.500 sociale huurwoningen; minimaal de helft daarvan betreft gezinswoningen met een oppervlakte van tenminste 70m². Bij nieuwbouwprojecten hanteren we altijd een minimum van 30% sociale huur. We streven ook naar meer diversiteit, zoals de bouw van betaalbare (eengezins-) koopwoningen voor middeninkomens (o.a. jonge gezinnen en starters) en voor senioren die kleiner of collectief willen wonen. We blijven ons inzetten voor meer studentenwoningen op Uilenstede.
- 2) **Bestrijd huisjesmelkers**: opkoopbescherming moet zo snel mogelijk worden ingevoerd; wie een huis koopt mag dit de eerste vier jaar niet verhuren. De zelfbewoningsplicht en het anti-speculatiebeding moeten standaard worden toegepast bij nieuwbouw. Regels met betrekking tot verkamering en vakantieverblijf (Airbnb) moeten strenger worden gehandhaafd en, indien nodig, worden aangescherpt.
- 3) **Ondersteun huurders** die te maken hebben met slecht verhuurderschap. In samenspraak met Stichting !WOON willen wij deze ondersteuning verder uitbouwen. Elke flat zou een goed functionerende bewonerscommissie moeten hebben; waar dat nu niet zo is, willen we die oprichten en ondersteunen. We willen met woningcorporaties afspraken maken over een algemeen verbod op de verkoop van sociale huurwoningen.
- 4) **Geef voorrang aan jongeren en bijzondere beroepsgroepen**: de Voorrangsregeling Beroepsgroepen die sinds januari 2021 geldt voor onderwijs- en zorgpersoneel, dient te worden getoetst en eventueel uitgebreid met middeldure huurwoningen en andere beroepsgroepen (zoals politiepersoneel). Voor de huisvesting van zorgpersoneel en docenten willen we scholen en ziekenhuizen de kans geven woningen te realiseren op eigen terrein. Een kwart van de nieuwbouwwoningen willen we reserveren voor Amstelveense jongeren.
- 5) **Vernieuw de stad** in verouderde buurten in samenspraak met de bewoners: woningen worden opgeknapt en verduurzaamd, of, als dat niet kan, vervangen door betaalbare nieuwe woningen. Het doel is meer terug te bouwen dan er gesloopt wordt. Bij sloop krijgen alle zittende bewoners een gelijkwaardige nieuwe woning aangeboden. De Reserve Stadsvernieuwing wordt ingezet om zulke projecten financieel haalbaar te maken.
- 6) **Bied snel hulp in schrijnende situaties** door woningnood: in zulke gevallen zorgen we dat de gemeente sneller kan bijspringen, bijvoorbeeld door voorrang op een sociale huurwoning (woonurgentie) te verstrekken of alternatieve woonruimte (in kantoorpanden, een hotel, of in de vorm van tijdelijke woningen) te zoeken. Denk hierbij aan het huisvesten van woningzoekenden na een scheiding. Andere belangrijke doelgroepen zijn asielzoekers en statushouders. Uitgangspunt is: niemand op straat.

Onze visie

Amstelveen is een prettige stad om in te wonen met veel groen, mooie (heem)parken en goede verbindingen. Dat is belangrijk voor het welzijn van de inwoners: om te kunnen bewegen, om te kunnen spelen, om naar school of werk of naar vrienden en familie te kunnen reizen. De PvdA wil dat de kwaliteit van de verbindingen en van het groen meegroeit met de uitbreiding van Amstelveen. Met het oog op duurzaamheid en veiligheid leggen we de prioriteit bij het verbeteren van de voorzieningen voor openbaar vervoer en fietsers.

Ons voorstel

- 1) **Breng openbaar vervoer terug in de wijk:** het openbaar vervoer in Amstelveen beperkt zich tot een paar belangrijke lijnen waarop veel bussen en trams rijden, maar dat kan fijnmaziger om bewoners die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer beter te bedienen en het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren. Dat kan door haltes toe te voegen en door vanuit iedere wijk bussen, of andere vormen van openbaar vervoer, in te zetten met op z'n minst verbinding met het Stadshart, Oude Dorp en ziekenhuis, maar ook naar station Amsterdam Zuid. Ook willen we zorgen voor hoogwaardig openbaar vervoer (tram of snelbus) naar Schiphol en Amsterdam Bijlmer Arena vanaf een groter aantal haltes in Amstelveen. Op die manier is het voor iedereen gemakkelijk om op treinstations met bestemmingen buiten Amstelveen te komen. We ondersteunen goede vrijwilligersinitiatieven (zoals het 'Wijkmobiel' in Waardhuizen).
- 2) **Bevorder fiets- en wandelverkeer:** de fiets krijgt wat ons betreft een belangrijkere positie in het Amstelveense verkeer. Fietsvoorzieningen zijn over het algemeen goed in te passen in de schaarse openbare ruimte. We willen zorgen voor doorgaande fietsstraten naar alle wijken, bijvoorbeeld ook aan de oostkant van Amstelveen, en voor bewaakte fietsstallingen bij OV knooppunten. We willen waar nodig ook fietsverbindingen naar de openbare groengebieden verbeteren. We willen extra aandacht besteden aan veiligheid, ook met het oog op de populariteit van elektrische fietsen en bakfietsen, en de begaanbaarheid van trottoirs, voor bijvoorbeeld rolstoelen en kinderwagens. Tijdens wegwerkzaamheden willen we omrijden en omlopen voor fietsers en voetgangers zoveel mogelijk vermijden.
- 3) **Beperk autoverkeer:** we willen de nadelige gevolgen van (te veel) autoverkeer voor de luchtkwaliteit en veiligheid beperken. We hevelen 10% van het onderhoudsbudget voor autowegen over naar het budget voor fietspaden. We verlagen de maximumsnelheid in Amstelveen: 30 km/u wordt de norm, behalve op de grote doorgaande wegen (o.a. Beneluxbaan, Keizer Karelweg, Amsterdamseweg, Handweg, Van der Hooplaan). Hierbij moet ook aandacht zijn voor de veiligheid op rotondes. Door het invoeren van een nieuwe parkeernorm (maximaal één parkeerplek per woning) willen wij aan de moderne mobiliteitsbehoeften tegemoetkomen en behouden we ruimte voor andere initiatieven.
- 4) **Maak de wijken groen:** het groen in Amstelveen is om meerdere redenen belangrijk - het verbetert het milieu, is goed voor de biodiversiteit, vermindert luchtvervuiling en heeft een positief effect op ons welbevinden. We willen inwoners daarom stimuleren om tuinen groen te houden in plaats van er een parkeerplaats of inrit aan te leggen. Waar mogelijk wordt versteende openbare ruimte vervangen door waterdoorlatende en plantengroei bevorderende alternatieven. Bewoners worden uitgenodigd samen te werken om meer natuur en groen te realiseren in de wijken (denk bijv. aan gevel-/plantsoentuintjes).

3. Duurzaamheid

SAMEN DUURZAAM

Onze visie

De aarde warmt op, het klimaat verandert. Dat zet zekerheden op het spel en betekent dat we ons zullen moeten aanpassen. Het streven is dat vóór 2050 heel Noord-Holland klimaatneutraal is. Amstelveen moet bijdragen aan de transitie naar een nieuwe, schone, circulaire economie. Iedereen kan meedoen, maar de rekening moet wel eerlijk worden gedeeld en de opbrengsten eerlijk verdeeld. Oude gewoonten moeten plaatsmaken voor nieuwe routines. De PvdA wil daarom inzetten op vergroting van het bewustzijn onder inwoners, bedrijven en instanties en iedereen activeren een bijdrage te leveren. We willen de bouw verduurzamen en subsidie en steun bieden voor goede initiatieven. Als we samen voor een duurzame toekomst kiezen, krijgen we verandering voor elkaar.

Ons voorstel

- 1) **Houd verduurzaming betaalbaar voor mensen met een laag inkomen:** projecten voor energietransitie en collectieve oplossingen mogen niet leiden tot extra energiearmoede, tot verminderde kwaliteit of onzekerheid over warmtetoevoer. Om dit te voorkomen willen we inzetten op maatwerk, gerichte subsidies en integraal gemeentelijk beleid (zie ook het [10-puntenplan Aanpak Energietransitie](#)).
- 2) **Bevorder bewustzijn:** veel inwoners, zelfstandigen, Verenigingen Van Eigenaren, instellingen, kleine en grote bedrijven zitten vol met vragen over verduurzaming: ‘waarom?’, ‘hoe?’, ‘zijn er subsidies beschikbaar?’, ‘wat kan ik nog meer doen?’. We willen dat de gemeente een initiërende, informerende, adviserende en (financieel) ondersteunende rol inneemt, bijvoorbeeld door een centraal bereikbaar informatie-/adviescentrum in te richten waar laagdrempelig informatie en advies kan worden ingewonnen of door inwoners te informeren via campagnes (over voedsel, vervoer, kleding, wonen, etc.) in de buurt en op scholen. Daarbij richten we ons op het bereiken van zo veel mogelijk verschillende doelgroepen.
- 3) **Verduurzaam wonen:** de gemeente heeft bewoners de afgelopen jaren met subsidie en advies gestimuleerd om hun woning te verduurzamen (isolatie en zonnepanelen). Dat willen we voortzetten en uitbreiden. We willen met de woningbouwcorporaties een masterplan maken om alle sociale huurwoningen versneld te isoleren. Bewoners worden aangemoedigd energie te besparen en hun woning en tuinen te verduurzamen (denk aan afvoer en opslag van regenwater, groene daken en gevels, bewuster gebruik van licht en water, verminderen van houtstook).
- 4) **Bouw volgens circulaire principes:** nieuwbouw moet voldoen aan de nieuwste eisen voor isolatie en energiegebruik en zo veel mogelijk worden gebouwd met hergebruikte of hernieuwbare materialen, zoals houtbouw of andere biologische materialen. In de toekomst kan Amstelveen te maken krijgen met gevolgen van het veranderende klimaat, zoals wateroverlast, een hoge grondwaterstand, hitte en droogte. Bij nieuwbouw, herontwikkeling en herinrichting van gebieden moet hier rekening mee worden gehouden.
- 5) **Zet in op duurzame energie en prioriteer klimaatadaptatie:** we willen zonnepanelen op zoveel mogelijk daken, maar ook op andere logische plekken, zoals geluidswallen. Bij het doen van investeringen willen we ook Verenigingen Van Eigenaren en huurbazen betrekken. We sluiten ons aan bij de plannen geopperd in de Regionale Energie Strategie (RES) en willen deze zo snel mogelijk verwezenlijken. Met meer oplaadpunten voor elektrisch vervoer, hopen we dit type vervoer te stimuleren. Afval kan meer worden hergebruikt.
- 6) **Wees streng voor Schiphol en ander vervuילend vervoer** ten behoeve van gezondheid en klimaat: voor verduurzaming is het noodzakelijk dat luchtvaart wordt verminderd. Het gebruik van de Buitenveldertbaan moet tot een minimum beperkt worden, ook tijdens werkzaamheden aan andere banen, en met name nachtvluchten over Amstelveen moeten snel stoppen. Daarnaast willen we milieuzones voor vervuילende (weg-)voertuigen inrichten.
- 7) **Stimuleer de biodiversiteit:** door meer ecologisch beheer (inheemse bomen en struiken, rekening houden met vlinder- en broedseizoenen, natuurinclusief bouwen) willen we de natuurwaarde van groengebieden verhogen.
- 8) **De gemeente loopt voorop** bij het duurzaam, circulair en sociaal inkopen van diensten en producten. Ze schrappt of versoepelt regels die goede initiatieven van inwoners en ondernemers in de weg staan en investeert zelf in milieu- en energiebesparende maatregelen in het eigen apparaat.

4. Werk en inkomen

NIEMAND LEEFT IN ARMOEDE

Onze visie

Iedereen heeft recht op betaald werk met goede arbeidsvoorwaarden en fijne collega's. Dat is belangrijk voor bestaanszekerheid, eigenwaarde, sociale contacten en toekomstdromen. Ondanks een krappe arbeidsmarkt vinden nog steeds te veel mensen geen (passende) baan en hebben ze daardoor te maken met financiële problemen en stress. Vaak komt dat door overmacht. Bijvoorbeeld omdat iemands opleiding niet past bij de hedendaagse vacatures, vanwege tegenslagen als gevolg van de coronacrisis, doorgeslagen flexibilisering of omdat vaste lasten nu eenmaal erg hoog zijn en de bijstand en het minimumloon laag. Mensen kunnen hierdoor in een neerwaartse spiraal terecht komen. Dat moet anders.

De PvdA realiseert zich dat veel werk in de private sector wordt gerealiseerd. Dat sluit niet uit dat de gemeente werkzoekenden en mensen met schulden dient te steunen bij het vinden van een baan of mogelijke hulp; niemand hoeft in armoede te leven. Wie (nog) niet kan werken, kan rekenen op ruimhartige steun of een basisbaan. Een persoons- en oplossingsgerichte benadering vinden we belangrijker dan het strikt toepassen van regels. Liever een keer ten onrechte uitkeren dan dat iemand ten onrechte ondersteuning misloopt.

Ons voorstel

- 1) **Bied ruimte voor scholing:** met een Amstelveense studiebeurs willen we bewoners die dat zelf niet kunnen, steunen bij het betalen van opleidingskosten en levensonderhoud. We willen waar nodig kinderopvang vergoeden voor bewoners die een opleiding of stage doen, of die in het belang van hun professionele ontwikkeling vrijwilligerswerk doen. Met gratis taalonderwijs willen we zoveel mogelijk mensen die dat nodig hebben stimuleren om hun Nederlands te verbeteren.
- 2) **Zet in op baan zekerheid en toekomstbestendig werk:** onzekerheid over het vinden van werk, of het vinden van een nieuwe baan, demotiveert. We willen leerwerktrajecten met baangarantie ontwikkelen. Dit doen we in samenwerking met werkgevers in sectoren met personeelstekorten zoals de zorg en de horeca. Wie jarenlang tevergeefs werk heeft gezocht, willen we een basisbaan van de gemeente aanbieden. We zetten in op meer beschermde werkplekken, voor mensen die op de reguliere arbeidsmarkt onvoldoende tot hun recht komen. We willen ervoor zorgen dat het sociaal werkbedrijf ook opleidingen en beroepscertificaten aan gaat bieden, zodat mensen die daar werken lang kunnen blijven leren.
- 3) **Breid minimaregelingen uit:** voor bewoners met een laag inkomen willen we de bestaande minimaregelingen, zoals een tegemoetkoming voor sport en cultuur voor kinderen, uitbreiden met sport voor volwassenen en tandartszorg. Daarnaast wordt de kledingbank uitgebreid aangezien zij kampt met ruimtegebrek.
- 4) **Zorg voor toegankelijke schuldhulpverlening:** we willen schulden zoveel mogelijk voorkomen door vroegsignalering, ondersteuning naar de bevoegde instanties, voorlichting op school en de erkenning dat schulden vaak onderdeel zijn van een complexe probleemsituatie. Bewoners met schulden wijzen we actief op hun rechten en mogelijke hulp. In bijzondere gevallen willen we een schuld in één keer afkopen zodat mensen met een schone lei kunnen beginnen. Zelfstandigen met een corona-bedrijfslening krijgen een betalingsregeling naar draagkracht of een kwijtschelding.
- 5) **De gemeente als goed voorbeeld:** bij alle organisaties die van publiek geld worden betaald (zorg, onderwijs, sociaal werk, etc.) en waar de gemeente bij betrokken is, moet het percentage vaste contracten omhoog. Bij aanbestedingen wordt gekeken naar de arbeidsomstandigheden en contracten van werknemers. We willen kleine bedrijven die mensen met een initiële taalachterstand aannemen ondersteunen met een eenmalige (waarderings)premie.
- 6) **Maak het makkelijker om om hulp te vragen:** door schaamte, onbekendheid met de regels en door het machtsverschil tussen bewoner en overheid is het soms moeilijk om om hulp te vragen. Daarom is het belangrijk dat de gemeente met haar communicatie en houding hulp vragen makkelijk maakt; het kan iedereen overkomen. We willen graag dat bewoners die voor het eerst bijstand aanvragen ondersteund worden door een vrijwilliger of professionele cliëntondersteuner.

Onze visie

Goede zorg is liefdevol, met tijd en aandacht voor zowel de mens die zorg nodig heeft als de mantelzorgers en zorgverleners. Dat geldt voor alle zorg: van jeugdzorg tot ouderenzorg, van het jonge kind met ADHD tot de oudere met dementie. Momenteel zijn er te veel wachtlijsten, is er te weinig geld, personeel en ruimte beschikbaar, en krijgen mensen die zorg nodig hebben al snel met uiteenlopende instanties te maken. Dat staat ons streven in de weg, namelijk: toegankelijke zorg die gericht is op preventie en gezond leven. We willen geen zorg die pas laat in actie kan komen, maar zorg die snel kan worden georganiseerd zodat mensen niet buitenspel komen te staan.

Ons voorstel

- 1) **Ondersteun mantelzorgers extra**, zodat ze hun energie kunnen richten op fijn contact met de persoon die ze helpen. We willen mantelzorgers actief op hulpmogelijkheden wijzen en bestaande ondersteuning uitbreiden met ondersteuning bij rouw, mantelzorg voor psychische problematiek en nazorg na mantelzorg.
- 2) **Versterk hulp bij dementie**: de afgelopen jaren heeft de gemeente geëxperimenteerd met extra ondersteuning voor mensen met beginnende dementie. Ze werden thuis ondersteund, met anderen in contact gebracht en in samenwerking met bewonersinitiatiefgroepen en wijkcentra werden met hen zinvolle activiteiten georganiseerd. Zorg werd aangepast aan de de persoon en blijven meedoen in de samenleving stond voorop. Dit willen we beschikbaar stellen voor alle inwoners met dementie om de kwaliteit van leven voor hen en voor hun naasten te verbeteren.
- 3) **Verbeter de jeugdzorg**: de jeugdzorg is gedecentraliseerd en er is een toename van de zorgvraag en de zorgkosten. Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren kan jeugdzorg worden verbeterd, zodat het kind centraal komt te staan. We willen inzetten op preventie, zoals sport op school, verslavingszorg, maar ook laagdrempelige vormen van hulpverlening (zoals het inzetten van ervaringsdeskundigen). Opkomende problematiek, zoals bijvoorbeeld vechtscheidingen, moeten tijdig kunnen worden gesignaleerd.
- 4) **Bestrijd eenzaamheid** voor jong en oud: voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, of voor mensen met psychische problematiek, zoals een depressie, is het belangrijk om mee te blijven doen in de samenleving; om vrienden te ontmoeten, werk of vrijwilligerswerk te doen, te sporten. We willen hen ondersteunen om maatschappelijk en sociaal mee te blijven doen.
- 5) **Organiseer een betere structuur met kortere lijntjes**: we organiseren één loket voor complexe zorgsituaties waar de gemeente, zorgverzekeraar en zorgkantoor samenwerken zodat mensen één aanspreekpunt hebben en er minder administratieve belasting is voor zorgmedewerkers. Laagdrempelige initiatieven die kunnen helpen bij het voorkomen, signaleren en oppakken van hulpvragen moeten beter in kaart gebracht en benut worden. We willen toe naar meer ouderenadviseurs en mantelzorgmakelaars die mensen helpen zorg te organiseren. Ook willen we zorg toegankelijker maken voor mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden (bijv. laag- en ongeletterden).
- 6) **Voorkom wachtlijsten** door betere salarissen, aantrekkelijke omscholingsprogramma's, nieuwe gezondheidscentra en betaalbare woningen voor zorgmedewerkers. We willen dat de gemeente ruimte maakt voor een nieuw verpleeghuis, vijfhonderd zorgwoningen en drie nieuwe huisartsenpraktijken. We willen zorgorganisaties (net als scholen) toestaan om dienstwoningen op hun terrein te bouwen.

Onze visie

Onderwijs is van oudsher een speerpunt van de PvdA en de sociaaldemocratie; een emancipatiemotor bij uitstek. Het onderwijs in Amstelveen staat hoog aangeschreven, maar groeiende kansenongelijkheid is ook in Amstelveen zichtbaar. De PvdA Amstelveen stelt daarom een aantal speerpunten vast waarmee kansengelijkheid, en in het kielzog hiervan inclusie en diversiteit, richting geeft aan de beleids- en besluitvorming. Naast het belang van een veilig en prettig leerklimaat voor de leerlingen, onderstrepen we het belang van goede werkomstandigheden en financiële beloning voor leerkrachten en docenten.

Ons voorstel

- 1) **Zet in op een verlengde schooldag:** het zogenaamde 'schaduwonderwijs', oftewel bijles door privé-instituten, vergroot de kansenongelijkheid. We willen daarom investeren in een verlengde schooldag en het 'brede school'-concept in het primair en voortgezet onderwijs om extra onderwijskundige ondersteuning voor ieder kind mogelijk te maken. We willen daarnaast voorzien in een breed aanbod van sport (bijv. zwemmen) en cultuur tijdens deze verlengde schooldag, in samenwerking met kinderopvanginstellingen, sportverenigingen en culturele instellingen, zodat ook dit voor iedereen makkelijker toegankelijk wordt.
- 2) **Bied MBO-opleidingen aan:** op dit moment worden in Amstelveen alleen MBO-opleidingen op niveau 4 aangeboden. Door ook niveau 1 en 2 opleidingen aan te bieden, willen we een doelgroep bedienen voor wie het juist belangrijk is dicht in de omgeving een startkwalificatie te behalen. Een goede samenwerking met de toeleidende scholen, de 'warme overdracht', is van groot belang om schooluitval te voorkomen.
- 3) **Denk aan de leraren:** we willen een lerarentekort in Amstelveen voorkomen door gunstige huisvestingsvoorwaarden en actief beleid als het gaat om behoud van zittende leraren en het aantrekken van nieuwe docenten. We willen scholen (net als zorgorganisaties) toestaan om dienstwoningen op hun terrein te bouwen.
- 4) **Organiseer zomerscholen en studieplekken:** dit kan met name voor kinderen (primair en voortgezet onderwijs) uit achterstandsgezinnen helpen om opgelopen achterstanden in te lopen, mits de zomerscholen goed aansluiten bij de hulpvraag van de leerling. Het creëren van meer studieplekken in bijvoorbeeld de bibliotheek biedt een stimulerende plek aan jongeren die thuis niet voldoende mogelijkheden hebben om rustig te studeren.
- 5) **Bestrijd laaggeletterdheid:** verminderde taalbeheersing en laaggeletterdheid is een steeds grotere zorg. Het vormt een struikelblok voor jongeren bij het succesvol volgen van een opleiding. Het vormt een belemmering voor volwassenen om actief in de samenleving te participeren. We willen toe naar een integrale aanpak waarbinnen het onderwijs in samenwerking met de bibliotheek, welzijns- en vrijwilligersorganisaties en de gezondheidszorg laaggeletterdheid terug kan brengen.
- 6) **Organiseer tweede-taalonderwijs voor nieuwkomers en statushouders:** door extra taallessen kunnen kinderen die nieuw arriveren in Nederland sneller in het reguliere onderwijs meedraaien en is de kans op een succesvolle schoolcarrière groter. Voor statushouders die het staatsexamen hebben gehaald maar de Nederlandse taal nog niet goed beheersen willen we in samenwerking met het mbo extra taallessen aanbieden in combinatie met een stage (met aandacht voor vaktaal) met als doel toe te leiden tot de arbeidsmarkt of verdere studie.

7. Cultuur, sport en welzijn

DIVERS EN TOEGANKELIJK

Onze visie

De gemeente moet zijn uiterste best doen om mogelijkheden tot zelfontplooiing en ontmoeting voor alle inwoners van Amstelveen (van arm tot rijk, van nieuwkomer tot de generaties lang gewortelde inwoner) te organiseren. Sport en cultuur moeten in Amstelveen breed toegankelijk zijn; er mag geen drempel bestaan omdat je niet financieel draagkrachtig bent.

Op het gebied van kunst en cultuur heeft Amstelveen al veel in huis: musea, een poppodium, een schouwburg, kunstateliers en een bioscoop. De PvdA wil het budget voor kunst en cultuur handhaven en streeft naar een divers culturaanbod dat aansluit op alle leeftijdsgroepen. Hulp moet worden geboden indien de bestaanszekerheid van evenementen en instellingen in het geding is gekomen, bijvoorbeeld door de coronacrisis.

Ons voorstel

1. **Breid jongerenwerk uit** met meer medewerkers en met zowel buiten- als binnenruimtes. We willen minstens twee uitdagende jeugdhonken openen en zorgen voor een leuke, veilige en leerzame omgeving na schooltijd met o.a. sportactiviteiten, muziek en digitale media. Jongerenwerkers kunnen, in samenwerking met scholen, ouders ondersteunen in hun opvoedende rol.
2. **Maak muziekles en sport voor iedereen toegankelijk**: mensen met lagere inkomens sporten minder, met negatieve sociale en lichamelijke gevolgen. Ook muziekles is goed voor de ontwikkeling, maar nu te duur voor lage en modale inkomens. Aan wie niet in staat is het lidmaatschap (en reiskosten) voor een sportvereniging of muziekschool te bekostigen willen we financiële ondersteuning bieden. Niet alleen in het Stadshart, maar ook in wijkcentra of scholen willen we dat mensen kunnen ervaren hoe het is om zelf muziek te maken. Wachtlijsten voor zwembles dienen met spoed weggewerkt te worden.
3. **Bied zekerheid**: Amstelveen heeft gelukkig een groot aanbod van sportverenigingen. Levensvatbare verenigingen dienen tijdelijke financiële steun te krijgen om de post-coronafase het hoofd te bieden tot zij hun ledenaantal weer op peil hebben. In de cultuursector zijn zekerheden beperkt. Wij willen ons inzetten voor continuïteit en zekerheid zodat de instellingen in Amstelveen fatsoenlijke arbeidscontracten kunnen aanbieden.
4. **Behoud erfgoed**: we willen het behoud van cultuurhistorisch erfgoed ondersteunen en subsidiëren. Ook willen wij bewustwording creëren over de waarde van erfgoed bij jongeren, o.a. met minimaal 1 x per jaar vanaf groep 6 een museumbezoek.
5. **Investeer in de bibliotheek**: we willen het mogelijk maken om de bibliotheek door te ontwikkelen tot sociale ontmoetingsplek en tot ondersteuningsplek voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn en daarnaast het aanbod van de bibliotheek op peil te houden. We willen de drempel tot lezen verlagen en ook in de wijkcentra/ jeugdhonken voorzieningen bieden.
6. **Bied een podium aan Amstelveense kunstenaars**: we willen voorzieningen voor hedendaagse (inter)nationale kunstenaars in Amstelveen subsidiëren. Veel atelierruimte ging de laatste jaren verloren en werd niet vervangen. We willen zowel atelierruimte als tentoonstellingsruimte financieren zodat hun werk mogelijk wordt gemaakt en zichtbaar en toegankelijk wordt voor inwoners van Amstelveen.
7. **Stimuleer cultuur op Uilenstede en in andere wijken**: de recente verhuizing van de Griffioen van Uilenstede naar de Zuidas betekent dat het aanbod (o.a. voor studenten) is afgenomen. We ondersteunen initiatieven om hier een alternatief cultureel centrum terug te brengen dat goed past bij de wensen van de bewoners en een mooie bijdrage kan leveren aan de beleving van kunst en cultuur door jongeren. In wijken waar weinig initiatief wordt genomen op het gebied van cultuur en sport (zoals Kostverloren) willen we de drempel voor goede initiatieven verlagen.
8. **Benut kunst en cultuur in de zorg**: we willen stimuleren dat kunst (dans, muziek, creatieve ateliers) voor bewoners van verpleeghuizen, ouderenwoningen, mensen met mentale problematiek of met een chronische ziekte wordt ingezet voor zingeving en om herstel te ondersteunen.

9. **Organiseer ontmoeting:** welzijn voorkomt eenzaamheid. In elke buurt hoort een plek te zijn waar bewoners samen een koffieochtend en een buurtmaaltijd kunnen organiseren.
10. **Investeer in de cultuurstrip:** we willen investeren in een verbeterde en verbouwde cultuurstrip met toereikende en kwalitatief goede gebouwen, afgestemd op het benodigde volume, zodat de culturele instellingen activiteiten kunnen initiëren en tevens onderdak kunnen blijven bieden aan repetities, lessen, voorstellingen, optredens, filmvertoningen, lezingen en debatten.

8. Veiligheid

ZACHT ALS HET KAN, HARD ALS HET MOET

Onze visie

Veiligheid is een basisbehoefte. Op straat, maar ook achter de voordeur. Dat betekent onder andere dat wijken veilig en leefbaar moeten zijn door een goede samenwerking tussen wijkagenten en inwoners. Veiligheid beperkt zich niet tot mensen en spullen; het gaat bij veiligheid ook om de vrijheid te kunnen zijn wie je bent. De PvdA staat voor een veilig Amstelveen voor iedereen, ongeacht je culturele achtergrond, huidskleur, godsdienst, geaardheid, (gender-)identiteit, levensovertuiging of politieke voorkeur. Discriminatie moet actief worden bestreden en jongeren en kwetsbare groepen waar nodig beschermd.

Ons voorstel

1. **Bestrijd inbraak:** het aantal inbraken daalt, maar tegelijkertijd hebben sommige wijken te maken met terugkerende inbraak. We willen ook daar het aantal incidenten serieus omlaag brengen. We willen daarvoor het anti-inbraakteam van de gemeente versterken en indien nodig surveillance vergroten.
2. **Investeer in zichtbare wijkagenten** die voldoende tijd krijgen om hun werk in de buurt goed te kunnen uitvoeren. Denk hierbij aan samenwerking met jeugdwerkers, aanwezigheid in winkelcentra, wijkcentra en bij scholen en actieve deelname aan buurtWhatsapp-groepen. Zij moeten op vaste tijden aanwezig zijn en ook op tijd in kunnen grijpen, bereikbaar zijn, met respect handelen en worden behandeld, en de menselijke maat kunnen hanteren; zacht als het kan, hard als het moet.
3. **Handhaaf preventief** door jongeren op een maatschappelijke en educatieve/pedagogische wijze te benaderen om recidive en psychische klachten te voorkomen. Bij kleine overtredingen moet worden ingezet op aandacht en positieve motiverende begeleiding; iedereen moet de kans krijgen het juiste pad op te gaan en tijdig hulp te krijgen. Hoge straffen zijn bewezen zinloos. Plekken waar jongeren een vertrouwensband kunnen opbouwen met (semi-) professionele begeleiding of jongerenwerkers werken wel.
4. **Waarborg sociale veiligheid:** bij flats waar meer problematiek speelt willen wij sociale conciërges inzetten die extra zijn opgeleid om sociale problemen te herkennen. Daarnaast willen wij initiatieven ondersteunen m.b.t. de vroegsignalering van huiselijk geweld.
5. **Extra bescherming voor zichtbare uitingen van kwetsbare groepen:** alle Amstelveeners, ongeacht godsdienst, nationaliteit, uiterlijk, huidskleur of geaardheid, mogen er zijn en mogen gezien worden. Dat geldt bij activiteiten, zoals feesten, in de openbaarheid, maar ook bijvoorbeeld voor herkenbare instellingen, scholen, kunstuitingen etc.
6. **Amstelveen als Shelter City:** de 17 Shelter Cities wereldwijd bieden verdedigers van mensenrechten, zoals journalisten, gemeenschapsleiders, advocaten, kunstenaars en wetenschappers die mensenrechtenschendingen in hun thuisland bestrijden, tijdelijke opvang, training en veiligheid. PvdA Amstelveen omarmt het initiatief om een Shelter City te worden en deze mensen een veilige plek te bieden.
7. **Bestrijd ondermijnende criminaliteit,** een vorm van criminaliteit waarbij criminelen voor hun illegale activiteiten gebruik maken van legale bedrijven en dienstverleners (bijv. door geld wit te wassen, intimidatie etc.). Daarnaast willen we meer aandacht voor mensenhandel in de prostitutie en snellere actie vanuit de gemeente bij vondsten van drugsafval, illegale drugspraktijken of wietkwekerijen. Op deze manier beschermen we ook onze jongeren.

Onze visie

Amstelveen bestond honderden jaren geleden al uit een mix van protestanten en rooms- katholieken, boeren en arbeiders, armen en rijken. Geen cultuur of gemeente staat stil. Inmiddels kent de gemeente meer dan 100 nationaliteiten. Nieuwelingen of andersdenkenden worden soms eerst met argwaan bekeken, om uiteindelijk deel uit te maken van de gemeenschap. De PvdA vindt het belangrijk bij te dragen aan acceptatie en te werken aan een samenleving waarin discriminatie taboe is. Om die reden was de PvdA bijvoorbeeld aanjager van de Shalomverklaring tegen antisemitisme die in 2021 werd getekend. Iedereen is waardevol en moet zichzelf durven en kunnen zijn, zich gewaardeerd voelen en gelijke kansen krijgen, en niet vanwege (een deel van) hun identiteit te worden benadeeld.

De PvdA omarmt diversiteit en gunt Amstelveeners vrije keuzes, dus ook voor scholen, wijken, geloofsgemeenschappen of verenigingen. We pleiten ervoor om kloven te overbruggen, om segregatie tegen te gaan en om goed met elkaar te communiceren.

Ons voorstel

- 1) **Steun alle potentieel kwetsbaren** en begeleid hen, indien nodig, zodat zij veilig zijn op het werk, op school, op straat en op opvanglocaties. Seksuele intimidatie, LHBTQIA+-gerelateerd geweld en racisme zijn onacceptabel. Dit vraagt om voorlichting en daadkrachtig optreden van o.a. wijkagenten. Zorginstellingen, opvanglocaties voor daklozen, asielzoekerscentra, etc. zijn er voor alle mensen, met aandacht voor het individu en veiligheid. Actieve steun door volksvertegenwoordigers is belangrijk.
- 2) **Bring ongelijkheid terug:** we streven gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen actief na en bestrijden vormen van ongelijkheid in het algemeen. We accepteren geen glazen plafonds. We versterken het netwerk van mensen die zich op economisch vlak in de steek gelaten voelen, door ze met elkaar in contact te brengen en waar nodig te helpen met omscholing ('empowerment'). De inburgering geeft vrouwen die gevlucht zijn een sterke start in Amstelveen.
- 3) **Werk samen aan een inclusief gemeentebeleid:** we willen het gemeentebeleid verbeteren door samen te werken met experts, ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties, zoals het COC, Art.1 en het Centraal Joods Overleg. Helaas komen ook binnen de overheid institutioneel verankerde vormen van discriminatie voor. De gemeente moet daarom zelf een actief diversiteitsbeleid voeren voor de eigen organisatie, bijvoorbeeld in het subsidie- en inkoopbeleid.
- 4) **Hanteer inclusie als criterium bij subsidieregelingen:** we nemen stelling tegen gemeenschappen of groepen die intolerant en discriminerend zijn. Dit doen we bijvoorbeeld door in ons subsidiebeleid te richten op een inclusieve samenleving.
- 5) **Moedig diversiteit op de werkvloer aan:** we steunen initiatieven op het gebied van gelijke kansen en gelijkwaardigheid, niet alleen bij de gemeente zelf, maar ook bij bedrijven (MKB). Wanneer er weinig/geen diversiteit is, kan bijvoorbeeld een (tijdelijk) quotum helpen dit te doorbreken. Instappen in een platform als Diversiteit in Bedrijf hoort hierbij.
- 6) **Breng bewoners met elkaar in contact:** in snel veranderende wijken kunnen inwoners vervreemding ervaren en het gevoel hebben verhuisd te zijn zonder van huis te zijn veranderd. Het is daarom belangrijk om ontmoetingen tussen bewoners – oud en nieuw – te organiseren, zoals ons initiatief 'Kleurrijk ontmoeten'. We breiden de ondersteuning voor dit soort initiatieven uit.

Onze visie

De PvdA is ervan overtuigd dat de overheid belangrijk is om de samenleving in goede banen te leiden. In onze ogen is de overheid ook 'het schild' voor kwetsbaren in de samenleving. Juist de mensen die in een bepaalde fase van hun leven, of levenslang, extra steun nodig hebben, mogen rekenen op een invoelende overheid, die via een persoonlijke benadering ondersteuning biedt bij het oplossen van hun problemen. Om dit adequaat uit te voeren moet de overheid goed zijn toegerust.

Landelijke voorbeelden van falend beleid, zoals het Toeslagenschandaal, laten zien dat we moeten waken voor beleid dat de burger onterecht tegenwerkt of te weinig bij besluitvorming betreft. Inwoners verwachten terecht veel van de overheid en er is toenemende kritiek. Wij nemen deze kritiek serieus en willen een mensgerichte, flexibele en integere overheid gericht op het oplossen van (individuele) probleemsituaties en het betrekken van inwoners bij de politiek. Kortom: een open en eerlijke overheid in dienst van de samenleving waarin de menselijke maat centraal staat.

Ons voorstel

- 1) **Werk toe naar een menselijke en empathische overheid:** de uitvoerende afdelingen en vakmensen krijgen meer ruimte voor de menselijke maat, onder meer doordat de werkdruk wordt verlaagd en door ervaringsdeskundigen in dienst te nemen. Wethouders functioneren als motor van verandering. In de aanpak van problemen staan centraal: persoonlijke begeleiding (door een buddy, professional of ervaringsdeskundige) en doorvragen bij problemen (de reden voor hulp kan het gevolg zijn van of leiden tot andere problemen zoals depressie en/of financiële problemen).
- 2) **Licht inwoners beter voor,** bijvoorbeeld over de rechten die ze hebben om bij hulpvragen aan te kloppen bij de gemeente. Voorlichting wordt doorgelicht op toegankelijkheid voor laaggeletterden, mensen in stresssituaties, anderstaligen en digibeten. Een DIGID is niet verplicht en daar dient de gemeente naar te handelen. Bij registratie zullen fysieke formulieren beschikbaar blijven en worden mensen die moeilijkheden ervaren met de computer en laaggeletterden begeleid. Waar nodig wordt de mogelijkheid om mondelinge toelichting te krijgen versterkt.
- 3) **Betrek inwoners vroegtijdig bij besluitvorming:** er is behoefte aan meer transparantie, aan vroegtijdige betrokkenheid van inwoners bij de besluitvorming en aan een open overlegcultuur. Het gemeentebestuur dient meer gebruik te maken van nieuwe vormen van democratie. Denk aan wijkgerichte conferenties, burgerraden en gesprekken met inwoners en bedrijven waarin de hoofdlijnen van het beleid op de belangrijkste terreinen worden besproken en om advies kan worden gevraagd.
- 4) **Waarborg de kwaliteit en integriteit van ons bestuur:** de PvdA staat voor een gemeentebestuur en een gemeentelijke organisatie met aandacht voor de kwaliteit van het handelen: effectief, democratisch én integer. Integriteit is cruciaal voor het vertrouwen van burgers in politiek en overheid. Handelen in het publieke belang staat daarin centraal, met ook aandacht voor de risico's en gevaren (bv. belangenverstrengeling). We vinden het belangrijk dat iedereen in het openbaar bestuur (politici en ambtenaren) zich bewust wordt en blijft (bijv. via cursussen en het systematisch reflecteren op eigen handelen) van wat integer handelen in de praktijk betekent.
- 5) **Wees als gemeente een goede werkgever:** de PvdA wil dat de gemeente een voorbeeldfunctie vervult op het gebied van werkgeverschap. Dit geldt direct voor eigen ambtenaren, maar ook indirect voor mensen die voor opdrachtnemers van de gemeente werken. De gemeente biedt haar ambtenaren en organisaties die in opdracht voor de gemeente werken voor vast werk een vast contract met goede arbeidsvoorwaarden, met een loon waar mensen in Amstelveen fatsoenlijk van kunnen leven. De PvdA wil dit in samenspraak met de vakbonden realiseren. Het minimumloon voor alle mensen die in opdracht van de gemeente werken groeit naar 14 euro per uur, te beginnen met de hulp bij huishouding.

- 6) **Verhoog de OZB als dat ècht nodig is:** een integer bestuur dient soms lastige keuzes te maken en daar transparant over te zijn. Indien het in de komende periode onverhoopt nodig blijkt om te bezuinigen, gebeurt dat in ieder geval niet op zorg en regelingen voor de minima. Op dit moment is de onroerendezaakbelasting (OZB) in Amstelveen relatief laag ten opzichte van andere gemeenten. Het verhogen van de OZB is zeker geen doel op zich, maar kan desondanks noodzakelijk zijn voor een sociaal Amstelveen. Wanneer dat nodig is, vragen wij om solidariteit.

Bijlage

Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen Verenigde Naties

Bij het opstellen van dit verkiezingsprogramma hebben we rekening gehouden met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen die de 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN) hebben vastgesteld als ontwikkelingsagenda voor 2015-2030. De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals of kortweg SDG's) zijn erop gericht een einde te maken aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering. De VN heeft deze doelstellingen opgesteld om burgers, ondernemingen en overheden te informeren over de wijze waarop zij kunnen bijdragen aan een meer inclusieve en duurzame wereld. Er zijn 17 doelstellingen en 169 onderliggende targets om deze doelen te laten werken. Elk land dat is aangesloten bij de VN moet zijn eigen beleid maken op deze doelen. Het einddoel: een betere wereld voor iedereen. In Amstelveen dragen we daar ons steentje aan bij.

